

Pöytäkirja 2.12.2022

TURVALLISUUSTEKNIIKAN NEUVOTTELUKUNTA

Kaasujaosto

Kaasujaoston kokous 4/2022

Aika: 30.11.2022, klo 9:00 – 10.55

Paikka: Tukes, neuvottelutila Rubiini, Pasilan virastokeskus (2 krs.) ja Teams-kokous

1. Kokouksen avaus ja osallistujien toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleiksi vuoden 2022 neljänteen ja viimeiseen kaasujaoston kokoukseen.

Kirsi Levä, pj	X	Pasi Ritokoski	X
Arto Hannula	X	Tina Sammi	X
Harri Heiskari	X	Harri Setälä	X
Arto Jaskari	X	Marko Toivonen	-
Hannu Kauppinen	-	Mika Dillström	-
Arto Korpela	X	Tarja Virkkunen	X
Jyri Lavikka	X	Anna Virolainen-Hynnä	-
Sara Lax, siht.	X	Suvi Perälä	-
Matti Nissilä	X	Mikko Muoniovaara	X
Jyri Pekkanen	X		
Jyrki Penttilä	X		
Jari Pitkänen	X		

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja ilman muutoksia.

4. Vetyklusterin ajankohtaiskatsaus, Mikko Muoniovaara, Fortum Power and Heat Oy

Suomen vetyklusteri on perustettu v. 2021 alussa, klusterissa on jo yli 60 jäsenyritystä. Suomessa on merkittävä potentiaali puhtaan vedyn tuotantolle mm. tuulivoiman potentiaalin hyödyntämisen vuoksi. Vetyklusterin sivuilta (www.h2cluster.fi) löytyy tietoa Suomessa käynnissä olevista vetyprojekteista, joita on tällä hetkellä 18 kpl.

Vetyklusterin turvallisuustyöryhmä (WG5 – Safety and security) muodostettiin v. 2022 alussa. Työryhmän tavoitteena on turvallisuuskäytäntöjen selvittäminen vedyn tuotannon ekosysteemissä. Yhteiselle ohjeistuksella ja koulutukselle on nähty tarve, koska alalla on useita yrityksiä, joiden tietotaso vaihtelee paljon. Vedyn käsittely ja varastointi tavallista isommassa mittakaavassa tuo uusia turvallisuuskäytäntöjä vedyn valmistukseen, varastointiin ja kuljetukseen.

Turvallisuustyöryhmässä on tehty yhteenvetoa alalla jo olevista kansallisista ja kansainvälisistä ohjeista ja standardeista. Vetyyn liittyvistä riskiskenaariosta järjestettiin marraskuussa ensimmäinen työpaja, jossa käsiteltiin tuotantolaitokseen liittyviä riskejä Hazid-tarkastelun avulla. Tulevissa riskityöpajoissa keskitytään erityisesti varastointiin ja jakeluun.

Ensi vuonna työtä on tarkoitus jatkaa riskitarkasteluiden lisäksi mm. teknologiakatsemuksilla (eri toimittajien laitteistoihin tutustuminen) sekä yhteistyöpalavereilla ELY:n ja huoltovarmuuskeskuksen kanssa. Työryhmän tarkastelukohteena on myös mm. luvitus ja kyberturvallisuus. Vetyklusteri on Tukesin tukena vetyoppaan valmistelussa. Yliopistojen kanssa (Fitech) on kehitetty koulutusohjelma (Johdatus vetytalouteen), joka käynnistyy vielä kuluvan vuoden aikana.

5. GA ADCO ajankohtaiset asiat, Jyri Pekkanen, Tukes

GA ADCO pidettiin 9.11.2022. Keskeisimmät nostot kokouksesta:

- Muutaman standardin kohdalla on huomattu jäsenmaiden toimesta puutteita (grillistandardi EN 498:2012 ja poikittaisen kaasurasian keittimet EN 17476:2021+A1:2022).
- Kokouksessa käsiteltiin ehdotusta ohjaavaksi dokumentiksi ”private label” tuotteiden tyyppihyväksyntämenettelyssä. Vastaava ohje/dokumentti on tehty esim. henkilösuojoin, koneisiin ja Atexiin liittyen.
- Kaasulaiteasetusta koskeva sektorilainsäädäntökoulutus kansallisille yhteyspisteille pidetään 10.1.2023, kouluttajana Jyri Pekkanen, koulutuksen järjestää komissio.
- JAHARP-projektit ovat käynnissä, Jyri esitteli alustavia tuloksia. Kyseessä on 15 jäsenmaan yhteisprojekti liittyen kaasulisien ja kaasulämmittimien turvallisuuteen. Laitteiden testaamisen lisäksi tehdään myös dokumenttitarkastelua. Dokumenttitarkasteluissa on havaittu paljon puutteita mm. teknisessä dokumentaatiossa, vaatimustenmukaisuusvakuutuksissa, ohjeissa. Testatuista laitteista yksikään ei vielä ole täyttänyt kaikkia vaatimuksia. Huolestuttavaa on ollut, että useassa laitteessa on ollut teknisiä puutteita. Projekti on kesken ja esim. hallintomenettelyitä ei ole vielä havaintojen perusteella aloitettu.

Tina Sammi kysyi, mistä kuluttaja saa tietoon muualla kuin Suomessa markkinoilla olevat vaaraa aiheuttaneet laitteet. EU:n osalta tiedot kerätään Safety Gateen. Lisätietoa: [Netistä ostaminen | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto \(Tukes\)](#)

6. Tukes ajankohtaiset asiat

Sara Lax (Tukes) esitteli nestekaasun liittyviä ajankohtaisia aiheita mm. päivitetyt standardit, tarkastus- ja lupamäärät.

- Standardit SFS 5987, SFS 7507 ja SFS-käsikirja 59 julkaistu.
- Nestekaasulaitosten tarkastuksia on tältä vuodelta vielä tekemättä, asiasta on muistutettu laitoksia syyskuussa.
- Nestekaasualan tarkastuslaitostapaamiset aloitettiin marraskuussa aloitettu, tapaamiset pidetään jatkossa kaksi kertaa vuodessa.
- Nessun tulokset (Tuotantolaitoksen sijoittaminen -opas) on vielä julkaisematta.
- Lupakäsittely maakaasusta nestekaasuun vaihtavien uusien nestekaasulaitosten osalta on edennyt Tukesissa sujuvasti (käsittelyaika ka. 127 pv, tavoite 240 pv)

Arto Jaskari (Tukes) esitteli maakaasuun liittyviä ajankohtaisia aiheita mm. merkittävimmät lupakäsittelyt, tarkastuslaitostapaaminen, standardipäivitykset, biokaasun pienkohteet.

- Tukes on myöntänyt luvan maakaasun siirtoputkistolle Inkoon sataman ja Gasgrid Finland Oy:n kompressoriaseman väliselle aluelle. Uivan LNG-terminaalin lupahakemus on käsittelyssä Tukesissa. Hakemus on nähtävillä Tukesin verkkosivuilla 2.12. saakka. Tukesin käyttöönototarkastus on suunniteltu viikolle 51/2022.
- SFS 59 käsikirjaan on lisätty kylmäaineet ja metaani. Vety tullaan lisäämään käsikirjaan myöhemmin, suunnitteilla on muutoksia myös metaanin tilaluokitukseen.
- Alkuvuodesta tulossa hyväksytyjen tarkastuslaitosten palaveri maakaasuun liittyen.
- Biokaasun pienkohteita on tulossa lisää, kohteet vaativat paljon opastusta Tukesista. Valvonnassa ja luvituksessa haasteita ovat aiheuttaneet mm. valitut komponentit (eivät soveltuvia), puuttelliset lupahakemukset sekä uudet toimijat, jotka eivät osaa huomioida turvallisuuteen liittyviä asioita.

7. TEM ajankohtaiset asiat, Tarja Virkkunen, TEM

Turvauhkehanke (muutokset kemikaaliturvallisuuslakiin) olivat menossa valtioneuvoston käsittelyyn, mutta esityksessä havaittiin vielä korjausta vaativia seikkoja ja hanke siirrettiin seuraavalle hallituskaudelle. Hankkeen valmistelija on TEM:issä vaihtumassa.

8. Muut asiat

Europarlamenttivaalit ovat tulossa vuonna 2024. Suomi pyrkii vaikuttamaan jo ennakkoon seuraavan komission työohjelmaan. Kaasualan tarpeita (5 vuoden sisällä) olisi hyvä miettiä jo ennakkoon, niitä voisi olla esimerkiksi:

- Kaasualaan liittyvät turvallisuusasiat
- AFIR-asetukseen liittyvät muut asetukset
- Vetyyn liittyvät tarpeet

Tarja Virkkunen kertoi, että hallitusohjelman kirjaukset ohjaavat sitä, miten asioihin tullaan jatkossa vaikuttamaan. Taustamuistioita voi olla hyvä laatia jo etukäteen, jotta asiaan voidaan nopeasti reagoida, kun ne

nousevat esille. AFIR-asetukseen liittyen Liikenne- ja viestintäministeriössä on jakeluinfraohjelma valmis-
teilla. Ohjelma keskittyy enemmän infran rakentamiseen, TEM on ollut aktiivisesti yhteydessä turvallisuus-
asioista, myös Matti Nissilä ja Suvi Perälä Tukesista osallistunut viimeisiin palaveriin. Vetyyn liittyvät
markkinapuolen asetukset ovat valmisteilla.

Sovittiin, että asiaa jatkokäsitellään seuraavassa kokouksessa. Jaoston sihteeri ja alkuperäisen ehdotuksen
asian käsittelystä kaasujaostossa tehnyt Anna Virolainen-Hynnä valmistelevat aihetta seuraavaan kokouk-
seen. Tarvittaessa voidaan perustaa erillinen pienryhmä asian valmisteluun.

9. Seuraavat jaoston kokoukset

Seuraava jaoston kokous pidetään ke 15.2. klo 9.00-11.00. Kokoukseen on mahdollista osallistua etäyhtey-
dellä tai Tukesin tiloista Pasilasta. Tarkempi kokoustila ilmoitetaan myöhemmin. Vuoden muut kokoukset
sovitaan seuraavassa kokouksessa.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.55.

LIITTEET	Mikko Muoniovaaran esitys Jyri Pekkasen esitys Sara Laxin esitys Arto Jaskarin esitys
JAKELU	Kaasujaoston jäsenet, TENKin jaostojen sihteerit